

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๔๑๗

วันจันทร์ ที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนครินทร์ สิงห์เสณี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกฤษณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๐. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๑. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๒. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๓. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๔. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๕. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๖. นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๗. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย (ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายจินตพันธุ์ ทังสุบุตร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

๒. นางสาววิลาวรรณ ไร่รื่น

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๓

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. ศาสตราจารย์พิเศษ หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์

๒. นายอติคม อินทุภูติ

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสุภัทรา เชื้อรอด

๒. นางชื่นสมน นิวาทวงษ์

๓. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางสาวสุจิตตา มโหธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๒. นายวิชัยพล ฉวีวรรณ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๐ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐๑ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๔๑๖ วันพฤหัสบดี ที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ที่ประชุมพิจารณาความเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. เฉพาะบางมาตรา โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่ร่างมาตรา ๔ เป็นต้นไป ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๔

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า เจ้าพนักงานของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“เจ้าพนักงานของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองด้วย แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งด้านนิติบัญญัติ บริหารปกครองหรือตุลาการของรัฐต่างประเทศ และบุคคลใด ๆ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ให้แก่รัฐต่างประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่าจะโดยการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งมีตำแหน่งประจำหรือชั่วคราวและได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่นหรือไม่ก็ตาม

“เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์การระหว่างประเทศหรือผู้ได้รับมอบหมายจากองค์การระหว่างประเทศให้ปฏิบัติหน้าที่ในนามขององค์การระหว่างประเทศนั้น

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

(๑) นายกรัฐมนตรี

(๒) รัฐมนตรี

(๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(๔) สมาชิกวุฒิสภา

(๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง

(๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

“ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ยกเว้นคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้บริหารท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

“ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสำหรับข้าราชการ พลเรือน และปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแต่ไม่รวมถึงโรงเรียนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แต่ไม่รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่ง เทียบเท่าตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการตามกฎหมาย ไม่ว่าจะในฐานะเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ในการกระทำความผิดดังกล่าว

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการด้วย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงาน และให้หมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงานซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“พนักงานไต่สวน” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือหัวหน้า พนักงานไต่สวนในการปฏิบัติหน้าที่

“หัวหน้าพนักงานไต่สวน” หมายความว่า พนักงานไต่สวนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งให้เป็นผู้ไต่สวน เบื้องต้น

“ไต่สวน” หมายความว่า การแสวงหา รวบรวม และการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง และพยานหลักฐาน

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ที่ตน มิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

“ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา และให้หมายความรวมถึงพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวน คดีพิเศษด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

บทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และ “เจ้าพนักงานของรัฐ”

นางชื่นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า ความในมาตรา ๒๓๔ (๒) ของรัฐธรรมนูญ มิได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรา ๒๓๔ (๑) ของรัฐธรรมนูญด้วย บทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในร่างมาตรานี้จึงไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญกำหนดบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ให้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย ก็เพื่อประโยชน์ในการนำคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไปใช้ในบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ที่ผ่านมาคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาเห็นว่าหากไม่กำหนดบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ให้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย อาจทำให้เกิดปัญหาในการตีความ ด้วยเหตุนี้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงกำหนดบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ให้หมายความว่า เจ้าพนักงานของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. และกำหนดบทนิยามของคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” ขึ้นใหม่ให้หมายความถึง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองด้วย แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอาจแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” และ “เจ้าพนักงานของรัฐ” โดยการนำบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไปกำหนดเป็นบทนิยามของคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” และนำบทนิยามของคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” ไปกำหนดเป็นบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ในประเด็นนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า ความในมาตรา ๒๓๔ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดแยกหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระกับเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้คนละอนุมาตรา จึงไม่ควรกำหนดบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ให้หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” เป็นดังนี้ “เจ้าพนักงานของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น

ผู้ช่วยผู้บริหารที่อื่น และสมาชิกสภาที่อื่นขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานของ
 หน่วยงานของรัฐที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้
 หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ
 และบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจทาง
 บริหารราชการ แต่ไม่รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
 ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.” และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า
 “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เป็นดังนี้ ““เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า เจ้าพนักงานของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่ง
 ทหารเรือ ตำรวจพลเรือน ตำรวจ ทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมาธิการ ป/ป/ช/
 ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ
 หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นของ
 องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่น
 ตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ
 รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือ
 ได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองด้วย แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
 ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.” โดยบทนิยามของคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ”
 จะต้องกำหนดไว้ก่อนบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

นอกจากนี้ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
 และปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรง
 ตำแหน่งทางการเมืองแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำในบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
 โดยแก้ไขจากคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” เป็นคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” และแก้ไขจากคำว่า
 “เจ้าพนักงานของรัฐ” เป็นคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
 การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ
 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในพระราชบัญญัติประกอบ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่ง
 ทางการเมือง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่ง หรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือบุคคล
 ผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งมิใช่ผู้ดำรง
 ตำแหน่งทางการเมือง เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และให้หมายความรวมถึง
 กรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะ
 บุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางการปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง
 ตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ ซึ่งบทนิยาม
 ของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ดังกล่าวจะมีความหมายครอบคลุมตำแหน่งต่าง ๆ มากที่สุด ด้วยเหตุนี้
 คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในร่างพระราชบัญญัติ
 ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้มีความหมายครอบคลุมตำแหน่งต่าง ๆ ให้มากที่สุดเช่นกัน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหา
 ในการตีความ นอกจากนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญยังได้กำหนดบทนิยามของคำว่า “เจ้าพนักงาน
 ของรัฐ” ให้หมายความถึง ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
 ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหาร

ท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองด้วย แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อใช้แทนบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เดิม ที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” จะทำให้บทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ไม่หมายความรวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทนิยามในร่างมาตรานี้กำหนดขึ้นเพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ในบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เท่านั้น แต่เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า บทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในร่างมาตรานี้ไม่เป็นไปตามความในมาตรา ๒๓๔ ของรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก็ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดข้อโต้แย้ง

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สอบถามว่าการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” จะมีผลกระทบต่อคดีที่อยู่ในระหว่างการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคดีที่อยู่ในระหว่างการพิจาราคดีของศาลหรือไม่

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ในกฎหมายอื่น ๆ มีการนำบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปใช้ด้วย ดังนั้น บทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงอาจต้องกำหนดรองรับเรื่องดังกล่าวไว้ด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ควรเพิ่มบทบัญญัติขึ้นใหม่ที่กำหนดให้คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หมายความว่าถึง เจ้าพนักงานของรัฐ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประเด็นบทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง”

นางชีนุสมน นิวาทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า บทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่สอดคล้องกับบทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า บทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดไว้เช่นเดียวกับบทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ไม่ได้กำหนดบทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ให้หมายความถึง ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น เช่นเดียวกับบทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงอาจกังวลว่าจะเกิดปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการกับผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในร่างมาตรานี้ ไม่มีผลกระทบต่อบทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพราะในพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้กำหนดให้นำบทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไปใช้ด้วย แต่มีการกำหนดบทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” ไว้โดยเฉพาะ ดังนั้น หากผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ ก็สามารถดำเนินการกับบุคคลเหล่านั้นในฐานะที่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ และหากผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ บุคคลเหล่านั้นก็จะถูกดำเนินการในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ประเด็นบทนิยามของคำว่า “หัวหน้าพนักงานไตสวน”

นางชิ้นสมุน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า บทนิยามของคำว่า “หัวหน้าพนักงานไตสวน” ในร่างมาตรานี้ไม่ชัดเจนว่าหัวหน้าพนักงานไตสวนต้องได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นผู้ไตสวนเป็นรายกรณีหรือไม่ คณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า ความในร่างมาตรา ๑๓๙ วรรคสอง กำหนดไว้ว่า “พนักงานไตสวนต้องแต่งตั้งจากข้าราชการสำนักงานตาม (๑) ที่ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยพนักงานไตสวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี โดยหัวหน้าพนักงานไตสวนให้แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งพนักงานไตสวนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด” และความในวรรคสามของร่างมาตรา ๑๓๙ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้แต่งตั้งหัวหน้าพนักงานไตสวน และพนักงานไตสวนไว้แล้ว ความในร่างมาตรานี้จึงไม่จำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการแต่งตั้งหัวหน้าพนักงานไตสวนไว้ในบทนิยามของคำว่า “หัวหน้าพนักงานไตสวน” อีก

ประธานกรรมการกล่าวว่า หัวหน้าพนักงานไตสวนเป็นชื่อตำแหน่งของเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ทำหน้าที่ในการไตสวนเบื้องต้น โดยหน้าที่และอำนาจของหัวหน้าพนักงานไตสวนจะเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะกำหนดให้มีการแต่งตั้งหัวหน้าพนักงานไตสวนเป็นรายกรณี หรือแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นการถาวรก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด และสอบถามว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีการกำหนดให้หัวหน้าพนักงานไตสวนมีหน้าที่และอำนาจในการไตสวนเบื้องต้นไว้ด้วยหรือไม่

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ชี้แจงว่า

ความในร่างมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง กำหนดไว้แล้วว่า ในการไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมาย เลขาธิการหรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนเป็นผู้ไต่สวนเบื้องต้นได้

นายวิชัยพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ความในร่างมาตรา ๕๓ กำหนดไว้ว่า นอกจากหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้แล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้นได้ แต่ต้องไม่เป็นการเพิ่มขึ้นตอนที่จำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้น โดยอย่างน้อยต้องกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ และขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติหน้าที่แต่ละระดับให้ชัดเจน และมีระบบการติดตามตรวจสอบเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า บทนิยามของคำว่า “หัวหน้าพนักงานไต่สวน” ที่กำหนดไว้ในร่างมาตรานี้ อาจทำให้เข้าใจได้ว่า ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ทำหน้าที่ไต่สวนเบื้องต้นทุกคนเป็นหัวหน้าพนักงานไต่สวน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๔๙ และร่างมาตรา ๕๓ กำหนดเรื่องการแต่งตั้งหัวหน้าพนักงานไต่สวน และพนักงานไต่สวนไว้อย่างชัดเจนแล้ว ส่วนคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแต่งตั้งหัวหน้าพนักงานไต่สวนอย่างไรก็จะเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “หัวหน้าพนักงานไต่สวน” เป็นดังนี้ “หัวหน้าพนักงานไต่สวน” หมายความว่า พนักงานไต่สวนซึ่งเบื้องต้นที่คณะกรรมการแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่จากพนักงานไต่สวนเบื้องต้น

ประเด็นบทนิยามของคำว่า “ไต่สวน”

นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า ควรกำหนดบทนิยามของคำว่า “การไต่สวน” ให้หมายความรวมถึงการไต่สวนเบื้องต้น โดยที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทน และกรณีที่มีมอบหมายให้พนักงานไต่สวนดำเนินการแทน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการในลักษณะเดียวกับการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้

นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า การไต่สวนเบื้องต้นมีลักษณะเป็นการไต่สวนตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงไม่ได้กำหนดบทนิยามของคำว่า “ไต่สวนเบื้องต้น” ไว้ในร่างมาตรานี้ และร่างมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง กำหนดวิธีการในการดำเนินการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้นไว้แล้ว ซึ่งการแยกคำว่า “การไต่สวน” และคำว่า “การไต่สวนเบื้องต้น” ในร่างมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง อาจทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เข้าใจว่าการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้นแตกต่างกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า การไต่สวนเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้จึงไม่อาจกำหนดให้บุคคลอื่นทำการไต่สวนได้

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงใช้คำว่า “การไต่สวนเบื้องต้น” ในกรณีที่เป็นกรณีดำเนินการไต่สวนของหัวหน้าพนักงานไต่สวน และเมื่อหัวหน้าพนักงานไต่สวนดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นแล้วเสร็จต้องเสนอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นชอบด้วยกับสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นก็จะถือว่าสำนวนการไต่สวนดังกล่าวเป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประสงค์ที่จะให้มีการกำหนดให้การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตซึ่งได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการแทนเป็นการไต่สวนตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ด้วย

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตราใดที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินการแทน

นายวิชัยพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๖๑ เป็นเรื่องการมอบหมายให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ ร่างมาตรา ๖๒ เป็นเรื่องการมอบหมายให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐเป็นผู้ดำเนินการ และร่างมาตรา ๖๓ เป็นเรื่องการมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินการ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๖๑ ร่างมาตรา ๖๒ และร่างมาตรา ๖๓ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้อยู่แล้ว

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจประสงค์ให้ถือว่าการดำเนินการของหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการไต่สวนเบื้องต้น ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า มาตรา ๒๓๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐอื่นทำการสอบสวนหรือไต่สวนเบื้องต้นเท่านั้น ไม่ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐอื่นดำเนินการไต่สวนแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในมาตรา ๒๓๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐอื่นดำเนินการได้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐอื่นที่ได้รับมอบหมายก็สามารถทำการไต่สวนได้ด้วยตนเองและไม่ต้องกำหนดให้ถือว่าเป็นการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อีก ในส่วนของการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐจะต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวจะต้องแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ด้วย

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า ร่างมาตรา ๖๔ กำหนดไว้ว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายให้หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ ดำเนินการแทนแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ของตนและรายงานผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๖๔ เป็นการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบเท่านั้น

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า ร่างมาตรา ๖๕ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกสำนวนการไต่สวน หรือสอบสวนมาเพื่อดำเนินการได้ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่เห็นด้วยกับผลการดำเนินการตามรายงานตามมาตรา ๖๔ หรือมีกรณีเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาอาจไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือการดำเนินการนั้นจะไม่เที่ยงธรรม

ประธานกรรมการกล่าวว่า การมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามความในมาตรา ๒๓๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ เป็นการมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจได้ด้วยตนเอง

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่อำนวยการระดับสูงหรือเทียบเท่าลงมา มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดในเรื่องที่มีใช่เป็นความผิดร้ายแรง ทั้งนี้ บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับความในมาตรา ๒๓๔ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการโดยมิชอบ หรือเห็นว่าการดำเนินการดังกล่าวอาจไม่เที่ยงธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการเรียกสำนวนกลับมาดำเนินการไต่สวนเองได้

ประเด็นบทนิยามของคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ”

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า ความว่า “สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่” ขยายความว่า “ได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย” เท่านั้น จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” โดยกำหนดให้นำความว่า “สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่” ไปต่อท้ายความว่า “ได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย” คณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า บทนิยามของคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” กำหนดไว้ในลักษณะเดียวกับบทนิยามของคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า ในประเด็นนี้คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. มีความเห็นสอดคล้องกับคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการกล่าวว่า แม้ไม่มีการแก้ไขความในบทนิยามของคำว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” ในร่างมาตรานี้ตามความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ความว่า “สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือ

ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่” ก็ขยายเฉพาะความว่า “ได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย” เท่านั้น

ประเด็นบทนิยามของคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่”

นางชีนสุนน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ให้หมายความรวมถึง “การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด” เพื่อให้ครอบคลุมฐานความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญา คณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดบทนิยามของคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ไว้เช่นเดียวกับบทนิยามของคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทนิยามของคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ควรคงไว้ตามเดิม

ประเด็นบทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง”

นางชีนสุนน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เห็นว่า บทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” มีความหมายแคบเกินไป จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” เป็นดังนี้ “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง หรือกรม หรือ ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางทหารหรือตำรวจ สำหรับข้าราชการพลเรือน และปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพสำหรับข้าราชการทหาร และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และให้ทั้งยศตบยศรวมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแต่ไม่รวมถึงโรงเรียนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล แต่ไม่รวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัดในแผ่นดิน กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้มีการพิจารณาอย่างรอบคอบหลายครั้งแล้ว และสอบถามว่า ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดไว้ในบทนิยามใดในร่างมาตรานี้

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ตำแหน่งผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดไว้ในบทนิยามของคำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ” น่าจะมีความหมายครอบคลุมความว่า “หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแต่ไม่รวมถึงโรงเรียนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” แล้ว

นางขึ้นสูมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดไว้ว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง หรือกรมสำหรับข้าราชการพลเรือน ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการเหล่าทัพ สำหรับข้าราชการทหาร ผู้ดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา และผู้ดำรงตำแหน่งอื่นตามที่มีกฎหมายบัญญัติ

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าให้มีการนำประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่ง ที่มีผลใช้บังคับแก่บุคคลทั่วไปและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ดังนั้น เสนอแก้ไขบทนิยามของคำว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” ในร่างมาตรา ๔ เป็นดังนี้ “ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสำหรับข้าราชการพลเรือน และปลัดกระทรวงกลาโหม **ผู้บัญชาการทหาร ทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารเหล่าทัพ สหรัษ์ ข้าราชการ ทหาร และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ** และให้หมายความรวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัด **หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแต่ไม่รวมถึง** **โรงเรียนและองค์กรเอกชนที่อื่น** ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แต่ไม่รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐหรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เว้นแต่จะมีบทบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

“เจ้าพนักงานของรัฐ” หมายความว่า **ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ** ผู้ปฏิบัติราชการในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น **เจ้าพนักงานตม ทนายทนายช่วยตัดสินคดีและคดีอื่นที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตมที่กฎหมายบัญญัติ และให้ ทนายทนายช่วยตัดสินคดีอื่นที่ ตม ตมพิเศษ สหรัษ์ ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือองค์กรเอกชนที่อื่นที่กฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมายให้ใช้อำนาจ ตม ตมพิเศษ แต่ไม่รวมถึงเจ้าพนักงานของรัฐ** ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า เจ้าพนักงานของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งในสังกัดของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือในรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือเจ้าพนักงานอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ และให้หมายความรวมถึงกรรมการ อนุกรรมการ ลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลบรรดาซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้ใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองด้วย แต่ไม่รวมถึงผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งด้านนิติบัญญัติ บริหารปกครอง หรือตุลาการของรัฐต่างประเทศ และบุคคลใด ๆ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ให้แก่รัฐต่างประเทศ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่สำหรับหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ไม่ว่าจะโดยการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งมีตำแหน่งประจำ หรือชั่วคราวและได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนอื่นหรือไม่ก็ตาม

“เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ” หมายความว่า ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในองค์การระหว่างประเทศหรือผู้ได้รับมอบหมายจากองค์การระหว่างประเทศให้ปฏิบัติหน้าที่ในนามขององค์การระหว่างประเทศนั้น

“ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง” หมายความว่า

- (๑) นายกรัฐมนตรี
- (๒) รัฐมนตรี
- (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- (๔) สมาชิกวุฒิสภา
- (๕) ข้าราชการการเมืองอื่นนอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง
- (๖) ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา

“ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ยกเว้นคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น” หมายความว่า ผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือผู้บริหารท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

“ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง ทบวง กรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งมีใช้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสำหรับข้าราชการพลเรือน และปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารเหล่าทัพ ศาสตราจารย์ พลเรือเอก และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลแต่ไม่รวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด ปลัดกรุงเทพมหานคร กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ แต่ไม่รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐหรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการตามกฎหมาย ไม่ว่าจะในฐานะเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน ในการกระทำความผิดดังกล่าว

“คณะกรรมการ ป.ป.ช.” หมายความว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และให้หมายความรวมถึงประธานกรรมการด้วย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า เลขาธิการ และข้าราชการในสังกัดสำนักงาน และให้หมายความรวมถึงข้าราชการหรือพนักงานซึ่งมาช่วยราชการในสำนักงานซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“พนักงานไต่สวน” หมายความว่า ผู้ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือหัวหน้าพนักงานไต่สวนในการปฏิบัติหน้าที่

“หัวหน้าพนักงานไต่สวน” หมายความว่า พนักงานไต่สวนซึ่งเบื้องต้นที่คณะกรรมการแต่งตั้งให้เป็นผู้จากพนักงานไต่สวนเบื้องต้น

“ไต่สวน” หมายความว่า การแสวงหา รวบรวม และการดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง และพยานหลักฐาน

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามิได้ตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งตน มิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้ โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

“ร่ำรวยผิดปกติ” หมายความว่า การมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมายสืบเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่

“พนักงานสอบสวน” หมายความว่า พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้หมายความรวมถึงพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ตามกฎหมายว่าด้วยการสอบสวนคดีพิเศษด้วย”

มาตรา ๖

“มาตรา ๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องให้ความร่วมมือและความช่วยเหลือ องค์กรอิสระทุกองค์กร ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีผู้กระทำการ อันไม่ชอบด้วยกฎหมายอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือแจ้งองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไปโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า การดำเนินการเรื่องใดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเข้าลักษณะเป็นการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระ อื่นด้วย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ปริกษาหารือร่วมกับองค์กรอิสระอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดแนวทาง ในการดำเนินงานร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละองค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ซ้ำซ้อนกัน

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการมีอำนาจเชิญประธานองค์กรอิสระอื่นมาร่วมประชุมเพื่อหารือและกำหนดแนวทางร่วมกันได้ และให้องค์กรอิสระทุกองค์กรปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว”

ประเด็นการพิจารณา

นางชีนสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรขยายหลักการให้มีการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานให้บังคับใช้กฎหมายร่วมกันในลักษณะคณะทำงานเฉพาะกิจ (task force) โดยมีได้จำกัดเฉพาะองค์กรอิสระ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่ได้มีแนวทางสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกันในลักษณะดังกล่าว ซึ่งการกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกข้อบังคับในการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้การสนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนจะก่อให้เกิดสภาพบังคับมากกว่าการกำหนดให้มีการจัดทำข้อตกลงตามมาตรา ๒๕ (๓/๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และจะสอดคล้องอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (UNCAC) ข้อ ๓๘ ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ควรมีอำนาจกำหนดข้อบังคับให้หน่วยงานของรัฐต้องให้การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า ร่างมาตรา ๖๑ และร่างมาตรา ๖๒ ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมอบหมายให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ หรือพนักงานสอบสวนดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้แล้ว และในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขององค์กรอิสระอื่นก็บัญญัติไว้เช่นเดียวกับร่างมาตรา ๖ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

นางจุรี วิจิตรวาทการ กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นองค์กรอิสระที่ไม่อยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายบริหาร จึงอาจทำให้การดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานอื่นในลักษณะคณะทำงานเฉพาะกิจเกิดปัญหาได้ แต่หากต้องการให้มีการดำเนินงานในลักษณะคณะทำงานเฉพาะกิจแล้วก็ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีอำนาจบังคับให้หน่วยงานอื่นดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งได้

นายวิชัยพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๓๓ (๔) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชนอำนวยความสะดวกหรือให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวน ไว้แล้ว

นางชีนสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เสนอแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจประสานงานกับหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และให้มีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

นายภัทรระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า ร่างมาตรา ๖๔ ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ ดำเนินการแทน โดยให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการไปตามอำนาจหน้าที่ของตนและรายงานผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบแล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการปราบปรามการทุจริตแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกข้อบังคับให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้การสนับสนุนในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘

“มาตรา ๘ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

นางชื่นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ และแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติการตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างมาตรา ๕ วรรคสอง กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจกำหนดหรือมีคำสั่งเรื่องใด ถ้ามิได้กำหนดวิธีการไว้เป็นการเฉพาะ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยทำเป็นประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่ง แล้วแต่กรณี ไว้แล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดชัดเจนว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งในเรื่องใดได้ จึงไม่จำเป็นต้องแก้ไขความในร่างมาตรานี้ตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๘ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒

“มาตรา ๑๒ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตามมาตรา ๙ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ
- (๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ
- (๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระ องค์กรละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

ในการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลตาม (๔) ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระที่มีใช้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการเสนอชื่อบุคคลซึ่งองค์กรนั้นแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งจากเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้คัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีความเป็นกลาง ซื่อสัตย์สุจริต และมีความเข้าใจในภารกิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้จะได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระแล้วแต่กรณี ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง ให้ลงคะแนนใหม่อีกครั้งหนึ่งในการลงคะแนนครั้งนี้ ถ้ามีผู้เข้ารับการคัดเลือกเกินสองคนให้นำเฉพาะคนที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกมาลงคะแนนใหม่ ในกรณีที่มิได้คะแนนสูงสุดเท่ากันจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเกินสองคน ให้ผู้เข้ารับการคัดเลือกซึ่งได้คะแนนเท่ากันนั้นจับสลากเพื่อให้เหลือผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเพียงสองคน ในการลงคะแนนครั้งหลังนี้ ถ้ายังไม่มีผู้ใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์กรอิสระ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการเพื่อคัดเลือกใหม่ โดยจะคัดเลือกผู้เข้ารับการคัดเลือกที่มีชื่ออยู่ในการคัดเลือกครั้งแรกมิได้

ให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศรายชื่อกรรมการสรรหาตาม (๔) ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มิได้ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือพ้นกำหนดเวลาการคัดเลือกตามวรรคสามแล้วมิได้มีการเสนอชื่อ ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้กรรมการสรรหาตาม (๔) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่หรือสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๓ วรรคสี่ มาตรา ๑๔ วรรคสอง และวรรคสาม และมาตรา ๑๕ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตาม (๔) แล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้

ให้ประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ่งสุน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ร่างมาตรา ๑๒ (๔) อาจไม่สอดคล้องกับมาตรา ๒๑๗ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๐๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้กรรมการสรรหามีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีบริบูรณ์ แต่ไม่ถึงหกสิบแปดปีบริบูรณ์ คณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๒๑๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า “เมื่อมีกรณีที่” จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระนอกจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๐๓ ที่จะดำเนินการ

สรรหา เว้นแต่กรรมการสรรหาตามมาตรา ๒๐๓ (๔) ให้ประกอบด้วยบุคคลซึ่งแต่งตั้งโดยศาลรัฐธรรมนูญ และองค์การอิสระที่มีชื่อองค์การอิสระที่ต้องมีการสรรหา” ส่วนมาตรา ๒๐๓ (๔) ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งองค์การอิสระแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๐๑ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐๒ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์การอิสระองค์ละหนึ่งคนเป็นกรรมการ” และมาตรา ๒๐๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นคุณสมบัติของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า “มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีแต่ไม่ถึงหกสิบแปดปีในวันที่ได้รับการคัดเลือกหรือวันสมัครเข้ารับการสรรหา” แต่คุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์การอิสระจะต้องเป็นผู้ที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปีแต่ไม่ถึงเจ็ดสิบปี คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ร่างมาตรา ๑๒ (๔) อาจไม่สอดคล้องกับ มาตรา ๒๑๗ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๒๐๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๔) เป็นดังนี้ “บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์การอิสระที่มีชื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติ *ตามที่มาตรา ๕ และมาตรา ๑๖* และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม *มาตรา ๑๖ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์การอิสระ องค์การละหนึ่งคน เช่นที่ตามมาตราที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ*”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๒ เมื่อมีกรณีที่จะต้องสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการตามมาตรา ๙ ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหา ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา เป็นประธานกรรมการ

(๒) ประธานสภาผู้แทนราษฎร และผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร เป็นกรรมการ

(๓) ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นกรรมการ

(๔) บุคคลซึ่งศาลรัฐธรรมนูญและองค์การอิสระที่มีชื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติ *ตามที่มาตรา ๕ และมาตรา ๑๖* และไม่มีลักษณะต้องห้ามตาม *มาตรา ๑๖ และไม่เคยปฏิบัติหน้าที่ใด ๆ ในศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์การอิสระ องค์การละหนึ่งคน เช่นที่ตามมาตราที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ*

ให้เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการสรรหา และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหา

ในการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลตาม (๔) ให้ศาลรัฐธรรมนูญและองค์การอิสระที่มีชื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการเสนอชื่อบุคคลซึ่งองค์การนั้นแต่งตั้งเป็นกรรมการสรรหาภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งจากเลขาธิการวุฒิสภา โดยให้คัดเลือกจากบุคคลซึ่งมีความเป็นกลาง ซื่อสัตย์สุจริต และมีความเข้าใจในภารกิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้จะได้รับการคัดเลือกเป็นกรรมการสรรหาต้องได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์การอิสระแล้วแต่กรณี ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่ง ให้ลงคะแนนใหม่อีกครั้งหนึ่ง ในการลงคะแนนครั้งนี้ ถ้ามีผู้เข้ารับการคัดเลือกเกินสองคนให้นำเฉพาะคนที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกมาลงคะแนนใหม่ ในกรณีที่มิได้คะแนนสูงสุดเท่ากันจนเป็นเหตุให้มีผู้ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเกินสองคน ให้ผู้เข้ารับการคัดเลือกซึ่งได้คะแนนเท่ากันนั้นจับสลากเพื่อให้เหลือผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดสองลำดับแรกเพียงสองคน ในการลงคะแนนครั้งหลังนี้ ถ้ายังไม่มีผู้ใดได้รับคะแนนเสียงเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือกรรมการองค์การอิสระ แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการเพื่อคัดเลือกใหม่ โดยจะคัดเลือกผู้เข้ารับการคัดเลือกที่มีชื่ออยู่ในการคัดเลือกครั้งแรกมิได้

ให้เลขาธิการวุฒิสภาประกาศรายชื่อกรรมการสรรหาตาม (๔) ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสรรหาตาม (๒) หรือกรรมการสรรหาตาม (๔) มีไม่ครบไม่ว่าด้วยเหตุใด หรือพ้นกำหนดเวลาการคัดเลือกตามวรรคสามแล้วมิได้มีการเสนอชื่อ ให้คณะกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่ปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจไปพลางก่อนได้ โดยในระหว่างนั้นให้ถือว่าคณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาเท่าที่มีอยู่

ให้กรรมการสรรหาตาม (๔) อยู่ในวาระการดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันที่มีกรณีที่ต้องสรรหากรรมการใหม่ แต่ไม่รวมถึงการสรรหาใหม่หรือสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๓ วรรคสี่ มาตรา ๑๔ วรรคสอง และวรรคสาม และมาตรา ๑๕ และให้กรรมการสรรหาดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้าม

ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสรรหาตาม (๔) แล้ว จะเป็นกรรมการสรรหาในคณะกรรมการสรรหาสำหรับศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระอื่นในขณะเดียวกันมิได้

ให้ประธานกรรมการสรรหา และกรรมการสรรหาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

มาตรา ๒๒

“มาตรา ๒๒ การประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่าห้าคน จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จัดแจ้งเหตุนั้นไว้ในรายงานการประชุม

การลงมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก เว้นแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น โดยประธานในที่ประชุมและกรรมการที่มาประชุมต้องลงคะแนนเสียงเพื่อมีมติ และให้กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ในกรณีมีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่ออกเสียงลงมติโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม แต่ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะลาออกจากตำแหน่งก่อนมีการลงมติ

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการประชุมที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ให้ประธานกรรมการและกรรมการได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้งเท่ากับกรรมการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเบี้ยประชุมกรรมการ”

ประเด็นการพิจารณา

นางชีนสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ร่างมาตรา ๑๓ กำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. มาจากบุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรม เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของกรรมการ ป.ป.ช. ในการเข้าประชุม

๒) คำว่า “ไม่มีเหตุอันสมควร” ในวรรคสามมีความหมายที่กว้าง จึงควรกำหนดบทนิยามให้ชัดเจน

๓) ความว่า “ให้ถือว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม” ในวรรคสาม เป็นหน้าที่ขององค์กรใดที่จะเข้ามาดำเนินการตรวจสอบว่าเป็นการจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ตรวจสอบเองว่าการไม่เข้าประชุมหรือไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่ออกเสียงลงมติโดยไม่มีเหตุอันสมควรตามวรรคสาม ถือเป็น การจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ร่างมาตรานี้มีเนื้อหาเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

“มาตรา ๒๔ ในการลงมติของกรรมการตามมาตรา ๒๓ หรือในเรื่องอื่นใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ให้กรรมการลงมติเป็นหนังสือตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีชื่อเรื่องและประเด็นที่ลงมติ มติที่ลง และลายมือชื่อของกรรมการที่ลงมติ และให้เลขาธิการเก็บรวบรวมไว้เป็นหลักฐาน

มติที่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องรอร้องรายงานการประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และในกรณีที่ต้องทำคำวินิจฉัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความเห็นชอบร่างคำวินิจฉัยนั้นและประธานกรรมการหรือผู้ทำหน้าที่แทนประธานกรรมการได้ลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแล้ว ให้ถือว่าเป็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

การให้ความเห็นชอบตามวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบแทนคณะกรรมการก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พ้นจากตำแหน่งหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ทั้งหมดก่อนลงนามในคำวินิจฉัย ให้เลขาธิการบันทึกเหตุดังกล่าวไว้ในคำวินิจฉัยและให้เลขาธิการเป็นผู้ลงนามในคำวินิจฉัยนั้นแทน เมื่อเลขาธิการลงนามในคำวินิจฉัยดังกล่าวแล้ว ให้คำวินิจฉัยนั้นเป็นอันใช้บังคับได้”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) การกำหนดแบบหนังสือในการลงมติของกรรมการ ป.ป.ช. อาจกระทบต่อประสิทธิภาพในการพิจารณาเนื้อหาของคดี เนื่องจากปริมาณงานคดีที่อยู่ในอำนาจกรรมการ ป.ป.ช. ที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยมีจำนวนมากและต้องดำเนินการอย่างรวดเร็ว

๒) การดำเนินการตามวรรคสองซึ่งกำหนดว่า “ไม่ต้องรอร้องรายงานการประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ช.” อาจมีผลกระทบทำให้การพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่รอบคอบ

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. ต้องลงมติเป็นหนังสือตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เพื่อให้การลงมติของกรรมการ ป.ป.ช. แต่ละคนมีความโปร่งใส ชัดเจน และทำให้กรรมการ ป.ป.ช. มีความรับผิดชอบต่อการลงมติของตนเองด้วย

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่ ร่างมาตรานี้มีเนื้อหาเช่นเดียวกับมาตรา ๒๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๐

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๔ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

“มาตรา ๒๕ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามมาตรฐานทางจริยธรรม ในระหว่างการดำรงตำแหน่ง กรรมการจะเข้ารับการศึกษาหรืออบรมในหลักสูตรหรือโครงการใด ๆ มิได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตรหรือโครงการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้จัดขึ้นโดยเฉพาะสำหรับกรรมการ”

ประเด็นการพิจารณา

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ร่างมาตรานี้ไม่ควรกำหนดว่า “กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องเป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม กล้าหาญ” เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้กรรมการ ป.ป.ช. ต้องมาจากบุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม การกำหนดเช่นนี้อาจกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ และอาจเป็นช่องทางให้มีการกลั่นแกล้งร้องเรียนเพื่อประวิงเวลา

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีการอภิปรายเกี่ยวกับการกำหนดให้ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาเช่นกัน โดยเห็นว่ามาตรฐานทางจริยธรรมของแต่ละองค์กรได้กำหนดให้ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องอุทิศเวลาให้กับราชการอย่างเต็มที่แล้ว จึงอาจไม่จำเป็นต้องบัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้ในกฎหมาย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขององค์กรอิสระอื่นก็ได้กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต้องปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาด้วยเช่นกัน

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๘

“มาตรา ๒๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ใ้สอบสวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒) ใ้สอบสวนและวินิจฉัยว่าเจ้าพนักงานของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบ และเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว

(๔) ใต้สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดหรือที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า

๑. คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ประเด็นคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ตามร่างมาตรา ๒๘ (๑) มีประเด็นข้อกฎหมายที่ต้องพิจารณาว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจใต้สวนและมีความเห็นในกรณีมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ว่ามีพฤติการณ์กระทำความผิดฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือไม่ ประการใด เพราะบทนิยามของคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ตามร่างมาตรา ๔ นั้น หมายถึงเฉพาะการกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเท่านั้น ซึ่งไม่รวมถึงประเภทคดีที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน จึงเห็นควรกำหนดบทนิยามของคำว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” ให้ครอบคลุมรวมถึงการกระทำเกี่ยวกับความผิดฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดด้วย ทั้งนี้ มาตรา ๒๓๔ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจใต้สวนและวินิจฉัยเกี่ยวกับบุคคลที่มีสถานะเป็น “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” แต่ตามร่างมาตรา ๔ คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายถึงเจ้าพนักงานของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระและคณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมหมายความว่า การกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไม่ว่าจะมีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ล้วนเป็นความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งสิ้น ฉะนั้น กรณีที่ร่างมาตรา ๒๘ (๑) ที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจใต้สวนและมีความเห็นในคดีที่มีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะคดี “ทุจริตต่อหน้าที่” โดยไม่รวมถึงความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม อาจไม่สอดคล้องกับถ้อยคำที่รัฐธรรมนูญกำหนด นอกจากนี้ ยังมีประเด็นข้อกฎหมายที่ต้องพิจารณาว่า กรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำความผิดตามบทบัญญัติในหมวด ๑๑ ตั้งแต่ร่างมาตรา ๑๕๘ ถึงร่างมาตรา ๑๗๔ เช่น ความผิดฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดตามร่างมาตรา ๑๖๒ นั้น มีประเด็นข้อกฎหมายว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการใต้สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยโดยอาศัยหน้าที่และอำนาจตามร่างมาตรา ๒๘ (๑) หรือ (๔) และหากเป็นกรณีตาม (๔) ผลการดำเนินการดังกล่าว จะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ใด

๒) ประเด็นคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” ตามร่างมาตรา ๒๘ (๒) เนื่องจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๔ (๒) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจใต้สวนและวินิจฉัยในส่วนที่เป็นตำแหน่ง “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” แต่ตามร่างมาตรา ๒๘ (๒) ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจใต้สวนและวินิจฉัยในส่วนที่เป็นตำแหน่ง “เจ้าพนักงานของรัฐ” จึงเป็นหลักการหรือถ้อยคำที่บัญญัติไว้

แตกต่างจากที่รัฐธรรมนูญกำหนด ซึ่งส่งผลให้ร่างมาตรา ๒๘ (๒) อาจมีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๔ (๒)

๓) ประเด็นการบังคับใช้บทบัญญัติตามร่างมาตรา ๒๘ (๔) เนื่องจากร่างมาตรา ๒๘ (๔) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจไต่สวน เพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนด ซึ่งเป็นความผิดตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตราในหมวด ๑๑ ตั้งแต่ร่างมาตรา ๑๕๘ ถึงร่างมาตรา ๑๗๔ โดยที่การกระทำบางฐานความผิด เช่น ร่างมาตรา ๑๖๗ ร่างมาตรา ๑๘๖ หรือร่างมาตรา ๑๗๒ เป็นฐานความผิดที่เกิดจากการขัดขวางหรือการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวน จึงควรเป็นอำนาจของบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวที่จะมีดุลพินิจว่าสมควรจะดำเนินการไต่สวนในความผิดฐานดังกล่าวได้ด้วย มิฉะนั้นแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนอาจถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบโดยการละเว้นไม่ดำเนินการไต่สวนตามร่างมาตรา ๒๘ (๔)

๔) ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ การไต่สวนบุคคลใดที่กระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กล่าวคือกรณีผู้ให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่รัฐต่างประเทศ และนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง และการไต่สวนการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ได้กระทำลงนอกราชอาณาจักร แต่ต้องรับโทษในราชอาณาจักร เนื่องจากเป็นฐานความผิดตามกฎหมายไทย และการกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการได้เฉพาะเมื่อมีการร้องขอความร่วมมือเท่านั้น หากไม่มีการร้องขอความร่วมมือแล้ว หน่วยงานใดจะมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการ

๕) ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถไต่สวนโดยให้มีการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ ซึ่งเป็นกระบวนการที่สามารถนำมาใช้ในกรณีที่การดำเนินการของภาครัฐมีความเสี่ยงต่อการทุจริต เพื่อสร้างเสริมความโปร่งใส กระตุ้นให้สาธารณชนรับรู้ถึงการทุจริต และเป็นการป้องปรามการทุจริต และเพื่อประโยชน์ในการเสนอมาตรการ ความเห็น หรือข้อเสนอแนะเพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต สอดคล้องกับหลักการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (UNCAC) ในการส่งเสริมการรายงานต่อสาธารณะ

๖) ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๙ (๑๖) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ หากไม่มีบทบัญญัติดังกล่าว อาจทำให้มีปัญหาในการปฏิบัติงานในการแต่งตั้งอนุกรรมการด้านต่างๆ เช่น อนุกรรมการด้านกฎหมาย อนุกรรมการด้านการป้องกัน เป็นต้น และการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่อื่นๆ ตามบทบัญญัติมาตราดังกล่าว

๒. คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกต ดังนี้

๑) ประเด็นฐานความผิดตามร่างมาตรา ๒๘ (๒) เพื่อป้องกันการตีความตรวจสอบการเว้นวรรคตอน หรือตัดคำว่า “หรือ” ออก เนื่องจากอาจก่อให้เกิดปัญหาในการตีความเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนและวินิจฉัยฐานความผิดของเจ้าพนักงานของรัฐว่ากระทำความผิดฐานใดบ้าง เช่น การตีความว่าเป็นความผิดฐานความผิด คือ (๑) ฐานร้ายแรงผิดปกติ (๒) ฐานทุจริตต่อหน้าที่ (๓) ฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และ (๔) ฐานความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่

ในการยุติธรรม แต่อาจมีการตีความ ความว่า “ร่ำรวยผิดปกติ” ในร่างมาตรานี้ว่ามีการกระทำความผิดเป็นสามฐานความผิด คือ (๑) ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ (๒) ความผิดฐานกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และ (๓) ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

๒) ประเด็นการขัดหมายเรียกหรือฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามร่างมาตรา ๒๘ (๔) อาจเป็นการเพิ่มภาระให้กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยในกรณีที่เป็นการขัดหมายเรียกหรือฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดหรือที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงอาจทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้อำนาจเบ็ดเสร็จเด็ดขาดได้อีกทั้งบทบัญญัติดังกล่าวมีบทกำหนดโทษตามร่างมาตรา ๑๖๘ ด้วย ดังนั้น จึงควรพิจารณาทบทวนผลกระทบจากหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามความใน (๔)

๓) ประเด็นหน้าที่และอำนาจอื่นตามร่างมาตรา ๒๘ (๕) บัญญัติไว้ไม่ตรงกับมาตรา ๒๓๔ (๔) ของรัฐธรรมนูญ ซึ่งบัญญัติว่า “หน้าที่และอำนาจอื่นที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย” ดังนั้น เพื่อป้องกันปัญหาการตีความ จึงควรพิจารณาทบทวนความสอดคล้องในประเด็นดังกล่าวด้วย

นายอริคม อินทุพุดดี ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนเกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการไว้อย่างชัดเจน ซึ่งจะครอบคลุมถึงผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญาด้วย แต่ร่างมาตรา ๒๘ (๑) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจไต่สวนและมีความเห็นในคดีที่มีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะคดีทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น จึงอาจไม่ครอบคลุมถึงกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่กระทำความผิดตามมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ใน (๒) ของร่างมาตรานี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าพนักงานของรัฐกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการไว้แล้ว นอกจากนี้หากกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่ไต่สวนและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำความผิดตามมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญาด้วย อาจทำให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีภารกิจมากเกินไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ความใน (๒) นำมาจากมาตรา ๒๓๔ (๑) ของรัฐธรรมนูญ

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนกรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำความผิดตามมาตรา ๑๕๗ ของประมวลกฎหมายอาญา เนื่องจากถือว่าเป็นการจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๔ (๑)

นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในประเด็นคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” ในร่างมาตรา ๒๘ (๒) นั้น ที่ประชุมคณะกรรมการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้ใช้คำว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐ” แทนคำว่า “เจ้าพนักงานของรัฐ” แล้ว แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังเห็นว่าควรกำหนดให้

คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และมีอำนาจในการไต่สวนสาธารณะด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในหลักการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถเปิดเผยชื่อของผู้ถูกกล่าวหาได้ เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหายังไม่ถือว่าเป็นผู้กระทำความผิด หากกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการไต่สวนสาธารณะได้แล้วก็จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเกิดความเสียหาย

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ร่างมาตรานี้ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนเรื่องใด เพื่อป้องกันไม่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนเฉพาะในเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. สนใจเท่านั้น

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็นวรรคสอง ดังนี้ “ในการดำเนินการตาม (๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการจะดำเนินการเองหรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการเป็นผู้ดำเนินการก็ได้”

นายวิชัยพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตในร่างมาตรา ๒๘ (๒) ว่าการใช้คำว่า “หรือ” ใน (๒) อาจทำให้เกิดปัญหาการตีความเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และมีข้อสังเกตใน (๕) ว่าอาจมีเนื้อหาไม่ตรงกับมาตรา ๒๓๔ (๔) ของรัฐธรรมนูญ

นางชื่นสมน นิวาทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า การใช้คำว่า “หรือ” ใน (๒) ถูกต้องแล้ว และไม่ทำให้เกิดปัญหาในการตีความแต่อย่างใด นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็นที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ หรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้านอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ป.ป.ช. แล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๒๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าพนักงานของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๓) กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ รวมทั้งตรวจสอบ และเปิดเผยผลการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลดังกล่าว

(๔) ใต้สวนเพื่อดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้กำหนดหรือที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๕) หน้าที่และอำนาจอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น ในการดำเนินการตาม (๔) ในส่วนที่เกี่ยวกับความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการจะดำเนินการเองหรือมอบหมายให้หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการ เป็นผู้ดำเนินการก็ได้”

มาตรา ๒๙

“มาตรา ๒๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๑) และ (๒) ให้รวมถึงการดำเนินการกับบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามมาตรา ๒๘ (๑) และ (๒) เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายด้วย

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการดำเนินการในคดีที่มีการกระทำอันเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งจะต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๘ (๑) และ (๒) และคดีที่มีการกระทำ ความผิดเกี่ยวข้อกันและความผิดเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่จะต้องดำเนินการในคราวเดียวกันด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรนำบทบัญญัติในร่างมาตรา ๒๙ ไปบัญญัติเป็นวรรคสองของร่างมาตรา ๒๘ และควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการกับบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามร่างมาตรา ๒๘ (๔) ด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๒๘ (๑) และ (๒) เป็นกรณีที่มีการกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิด แต่ความในร่างมาตรา ๒๙ เป็นการดำเนินการกับบุคคลอื่นซึ่งมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ เป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคล ตามมาตรา ๒๘ (๑) และ (๒)

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๑

“มาตรา ๓๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

เมื่อองค์กรตามวรรคหนึ่งได้รับแจ้งมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว หากเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ ให้แจ้งปัญหาและอุปสรรคต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป ทั้งนี้ ไม่เกินหกเดือนนับแต่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ่งสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรลดกรอบระยะเวลาในการแจ้งปัญหาและอุปสรรคต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพิจารณาทบทวนมาตรการหรือข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “เมื่อองค์กรตามวรรคหนึ่งได้รับแจ้งมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว หากเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ ให้แจ้งปัญหาและอุปสรรคต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป ทั้งนี้ ไม่เกินหกสามเดือนนับแต่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๑ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจเสนอมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี รัฐสภา ศาล องค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) ปรับปรุงการปฏิบัติราชการ หรือวางแผนงานโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ เพื่อป้องกันหรือปราบปรามการทุจริต การกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

(๒) จัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนอย่างเข้มงวด

(๓) เสนอแนะให้มีการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมาตรการใดที่เป็นช่องทางให้มีการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีต่อราชการได้

เมื่อองค์กรตามวรรคหนึ่งได้รับแจ้งมาตรการ ความเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว หากเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ ให้แจ้งปัญหาและอุปสรรคต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบต่อไป ทั้งนี้ ไม่เกินหกสามเดือนนับแต่ได้รับแจ้งจากคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

มาตรา ๓๒

“มาตรา ๓๒ เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานของรัฐมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดมาตรการที่จำเป็นต่อการดำเนินการในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) การส่งเสริมให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครอง รวมทั้งจัดให้มีช่องทางการแจ้งข้อมูล เบาะแส หรือพยานหลักฐาน

สำหรับการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยช่องทางดังกล่าวต้องมีวิธีการที่ง่าย สะดวก ไม่มีขั้นตอนยุ่งยาก และไม่ก่อผลร้ายกับผู้แจ้งดังกล่าว

(๒) ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการจัดให้มีกลไกการแจ้งเตือนกรณีพบว่ามีพฤติการณ์ที่สื่อว่าอาจมีการทุจริตในหน่วยงานของตน

(๓) ส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับอันตรายของการทุจริตเพื่อให้เกิดการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างกว้างขวาง

(๔) รับฟังข้อเสนอแนะจากประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า กรณีตามร่างมาตรา ๓๒ (๔) กำหนดให้คณะกรรมการกำหนดมาตรการที่จำเป็นต่อการรับฟังข้อเสนอแนะจากประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. นั้น เห็นว่าเป็นบทบัญญัติที่อาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติและไม่สอดคล้องกับแนวทางการยกร่างกฎหมายหรือการปฏิบัติขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระ ศาล สถานีวิทยุแห่งชาติ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น จึงเห็นสมควรตัดร่างมาตรา ๓๒ (๔) ออก

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรรับฟังข้อเสนอแนะของประชาชนหรือหน่วยงานของรัฐอื่นเพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และสำนักงาน ป.ป.ช. ด้วย ทั้งนี้ เรื่องการรับฟังความเห็นหรือข้อเสนอแนะของประชาชนจะสอดคล้องกับมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๓

“มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นมาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

(๒) ให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือสถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการ เพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือพยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวน และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าว ให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๔) มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชนอำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวน”

ประเด็นการพิจารณา

นางชื่นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ร่างมาตรา ๓๓ ที่ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเฉพาะการสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงาน หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น มาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน ซึ่งไม่รวมถึงกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้อำนาจในการสั่งให้หน่วยงานมาชี้แจงข้อเท็จจริง เพื่อนำมาประกอบการพิจารณา จึงเห็นควรนำหลักการมาตรา ๒๕ (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากนี้ กรณีตามร่างมาตรา ๑๑๐ ที่กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้หน่วยงานของรัฐหรือสถาบันการเงิน หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้อง ตรวจสอบความถูกต้องหรือความมีอยู่จริงตามที่ปรากฏในรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นไว้ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ถือเป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริงได้ด้วย

๒) ควรกำหนดโทษทางวินัยกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวน รวมถึงกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัย ทั้งนี้ เพื่อให้การบังคับใช้ร่างมาตรา ๓๓ และร่างมาตรา ๑๖๘ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ในร่างมาตรา ๓๓ (๔) เพื่อให้การช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครอบคลุมทุกกรณี จึงเห็นควรตัดคำว่า “พนักงานไต่สวน” ออก

คณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรา ๒๕ (๑) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า “(๑) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ให้ถ้อยคำเพื่อประโยชน์แห่งการไต่สวนข้อเท็จจริง” ส่วนมาตรา ๒๕ (๓) ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า “(๓) มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชนดำเนินการเพื่อประโยชน์แห่งการปฏิบัติหน้าที่ การไต่สวนข้อเท็จจริงหรือการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความใน (๔) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชนอำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวนแล้ว ดังนั้นเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๑) เป็นดังนี้ “(๑) มีคำสั่งให้ ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น ชี้แจงข้อเท็จจริง หรือสั่งให้ข้าราชการ

พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานดังกล่าวมาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน”

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๕ (๑) บัญญัติว่า “(๑) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ปฏิบัติการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ให้ถ้อยคำเพื่อประโยชน์แห่งการไต่สวนข้อเท็จจริง” ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรคงความว่า “ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้าง” ไว้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในทางปฏิบัติไม่ควรให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจสั่งข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการให้ดำเนินการหรือปฏิบัติการต่าง ๆ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เช่น การยึดทรัพย์ การไต่สวน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะไม่มีอำนาจสั่งข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการให้ดำเนินการหรือปฏิบัติการต่าง ๆ แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชน อำนวยความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ ตามที่กำหนดไว้ใน (๔) ของร่างมาตรานี้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ใน (๑) และ (๒) เป็นเรื่องของตัวบุคคลที่หากไม่ให้ความร่วมมือในการไต่สวนจะมีโทษตามร่างมาตรา ๑๖๘ ดังนั้น ควรตัดความว่า “หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น” ออก

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรกำหนดโทษทางวินัยกรณีที่มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนด้วย เนื่องจากในร่างมาตรา ๑๖๘ นั้นจะเป็นการกำหนดโทษทางอาญาเท่านั้น ไม่มีการกำหนดโทษทางวินัย จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมโดยให้ถือว่าผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนกระทำความผิดวินัย และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัยตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอ ซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ตัดเรื่องดังกล่าวออก

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือราชการส่วนท้องถิ่น ถูกตัดสินให้จำคุกแล้วต้องออกจากราชการ การให้มีโทษทางอาญาจึงเพียงพอแล้วโดยไม่จำเป็นต้องมีโทษทางวินัยเพิ่มอีก ซึ่งแม้แต่ศาลยุติธรรมเองยังไม่มีอำนาจตัดสินว่าผู้ใดกระทำความผิดทางวินัยหรือไม่ โดยมีอำนาจตัดสินแต่เพียงว่าผู้ใดได้กระทำความผิดหรือไม่ ดังนั้น การให้อำนาจดังกล่าวแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเป็นการให้อำนาจที่มากเกินไป

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะใน (๔) ว่าเพื่อให้

การช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ครอบคลุมทุกกรณี ควรตัดคำว่า “พนักงานไต่สวน” ออก

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เสนอให้ตัดคำว่า “พนักงานไต่สวน” ออก อาจเข้าใจว่าคำดังกล่าวเป็นคำที่เกินมา เพราะในร่างมาตรา ๓๓ เป็นเรื่องอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรคงความใน (๑) ไว้ตามเดิม และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๔) เป็นดังนี้ “มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชนชี้แจงข้อเท็จจริง อำนาจความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวน”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือ ราชการส่วนท้องถิ่นมาให้ถ้อยคำหรือส่งมอบเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

(๒) ให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใดๆ มาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวน

(๓) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายเพื่อเข้าไปในเคหสถาน สถานที่ทำการ หรือ สถานที่อื่นใด รวมทั้งยานพาหนะของบุคคลใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือ ในระหว่างเวลาที่มีการประกอบกิจการ เพื่อตรวจสอบ ค้น ยึด หรืออายัด เอกสาร ทรัพย์สิน หรือ พยานหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องที่ไต่สวน และหากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จในเวลาดังกล่าว ให้สามารถดำเนินการต่อไปได้จนกว่าจะแล้วเสร็จ

(๔) มีหนังสือขอให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานเอกชนชี้แจงข้อเท็จจริง อำนาจความสะดวก หรือให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวน”

มาตรา ๓๔

“มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ามีการดำเนินการอย่างใด ในหน่วยงานของรัฐอันอาจนำไปสู่การทุจริตหรือสื่อว่าอาจมีการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ตรวจสอบโดยเร็ว ถ้าผลการตรวจสอบปรากฏว่ากรณีมีเหตุอันควรระมัดระวัง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ มีหนังสือแจ้งให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวและคณะรัฐมนตรีทราบ พร้อมด้วยข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไข

หน่วยงานของรัฐและคณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามควรแก่กรณีเพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตหรือเกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของรัฐหรือประชาชนโดยเร็วและถ้าไม่เกี่ยวกับความลับของ ทางการให้เปิดเผยให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ่งสุนัน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นด้วยกับหลักการของร่างมาตรานี้ แต่เห็นว่าควรกำหนดให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการเป็นรายกรณี มิใช่บังคับ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการทุกกรณีซึ่งอาจส่งผลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ถูกกล่าวหาว่า ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ อันเนื่องจากข้อจำกัดในแง่ของความพร้อมของบุคลากรในสำนักงาน

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่ามีการดำเนินการอย่างไรใด ในหน่วยงานของรัฐอันอาจนำไปสู่การทุจริตหรือสื่อว่าอาจมีการทุจริตแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ควรต้อง ดำเนินการ โดยไม่ควรกำหนดให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินการหรือไม่ก็ได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๔ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๕

“มาตรา ๓๕ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใด จะเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคล หรือข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการ บรรดาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่มิได้

การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอน ห้ามเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการใดอันจะทำให้ทราบ รายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ในขั้นก่อนการไต่สวน ห้ามเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหา และคำกล่าวหา

(๒) เมื่อได้ดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นหรือไต่สวนแล้วมีพยานหลักฐานพอสมควรก่อนที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลได้เฉพาะพฤติการณ์ที่มีการกล่าวหาว่ากระทำ ความผิด แต่มิให้เปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหา

(๓) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นหรือวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์การกระทำ ความผิด ให้เปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหาได้

ห้ามมิให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลรายงานและสำนวนการตรวจสอบ การสอบสวน การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้น รวมทั้งบรรดาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ สอบสวน ไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้พิจารณาและมีมติในเรื่อง ดังกล่าวแล้ว”

ประเด็นการพิจารณา

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะว่า ควรกำหนด ข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐานหรือทำให้ผู้ถูกกล่าวหา เข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลในกระบวนการยุติธรรม หรือเพื่อประโยชน์ ในการปฏิบัติงาน และควรกำหนดกลไกในการอุทธรณ์หรือโต้แย้งดุลพินิจในการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้เกิด ความชัดเจนในทางปฏิบัติ

นายภัทรธำ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า

คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. เสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๕ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใด จะเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคลหรือข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการ ข้าราชการที่ได้มาหรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ มิได้

การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอนเพื่อให้สาธารณชนทราบ ห้ามเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการใดอันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ในชั้นที่สอบสวนได้สวน ห้ามเปิดเผยชื่อผู้ถูกสอบสวน และตัวสอบสวน

(๒) เมื่อได้ดำเนินการสอบสวนเบื้องต้นหรือได้สวนแล้วมีพยานหลักฐานพอสมควรที่สนับสนุนการตั้งข้อสงสัยว่าผู้ถูกสอบสวนได้กระทำความผิด แต่ยังไม่เปิดเผยชื่อผู้ถูกสอบสวน

(๓) เมื่อสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว มีตัวพยานหรือพยานหลักฐานพอสนับสนุนการตั้งข้อสงสัยว่าผู้ถูกสอบสวนได้กระทำความผิด ให้เปิดเผยชื่อผู้ถูกสอบสวนได้ การเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ห้ามมิให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลรายงานและสำนวนการตรวจสอบ การสอบสวน การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้น รวมทั้งบรรดาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ สอบสวน ไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้พิจารณาและมีมติในเรื่องดังกล่าวแล้ว”

ทั้งนี้ เพื่อให้สาธารณชนรับทราบถึงการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอนซึ่งจะทำให้สาธารณชนเกิดความเชื่อมั่นและทำให้ประชาชนกล้าที่จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการไต่สวนแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มากขึ้น และเห็นว่าควรตัดความว่า “ข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการ” ออก เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นในการเปิดเผยข้อมูล โดยให้การเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริง หรือข้อมูลที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ประธานกรรมการกล่าวว่า เรื่องการเปิดเผยข้อมูลต้องมองสองมุม มุมหนึ่งคือประโยชน์จากการเปิดเผยข้อมูลซึ่งหากมีการเปิดเผยแก่สาธารณชนซึ่งจะทำให้สาธารณชนมีความเชื่อถือและอาจให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการไต่สวน ส่วนอีกมุมหนึ่งคือผู้ถูกกล่าวหาซึ่งยังไม่รู้ว่ากระทำผิดจริงหรือไม่ หากเปิดเผยข้อมูลออกไปตั้งแต่ในขั้นตอนของการดำเนินการ จะแก้ไขความเสียหายที่เกิดขึ้นได้อย่างไร หากไต่สวนแล้วพบว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้กระทำความผิด จึงควรต้องมีสมดุลในเรื่องการเปิดเผยข้อมูล นอกจากนี้ ไม่ควรเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยานไม่ว่ากรณีใด ๆ เพราะจะเป็นอันตรายต่อบุคคลดังกล่าว และทำให้ไม่มีผู้ที่ต้องการแจ้งเบาะแส หรือมาเป็นพยาน ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๕ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใด จะเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคล หรือข้อมูลที่เป็นความลับของราชการ บรรดาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่มิได้

การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอน ห้ามเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการใดอันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอื่นใดเพื่อให้สาธารณชนได้ทราบ ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ในขั้นก่อนการไต่สวน ห้ามเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหา แต่ชื่อที่สงวนไว้ เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการแล้ว

(๒) เมื่อได้ดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นหรือไต่สวนแล้วมีพยานหลักฐานพอสมควรก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาวินิจฉัย ให้เปิดเผยข้อมูลได้เฉพาะพฤติการณ์ที่มีผลกระทบต่อความผิด แต่มิให้เปิดเผยชื่อผู้ที่ถูกกล่าวหา การเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นหรือวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหา มีพฤติการณ์การกระทำความผิด ให้เปิดเผยเรื่องทั้งหมดได้ เว้นแต่จะเปิดเผยชื่อผู้ที่ถูกกล่าวหาได้ ผู้แจ้งเบาะแสและผู้ซึ่งเป็นพยาน มิได้

ห้ามมิให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลรายงานและสำนวนการตรวจสอบ การสอบสวน การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้น รวมทั้งบรรดาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ สอบสวน ไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้พิจารณาและมีมติในเรื่องดังกล่าวแล้ว เว้นแต่จะเป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น”

นายภัทรธรรมา คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สอบถามว่า ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้กล่าวหา จะรวมอยู่ใน (๓) ด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า แม้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเป็นผู้กล่าวหา แต่ข้อมูลที่น่ามาซึ่งการกล่าวหา นั้นอาจเป็นข้อมูลที่ได้มาอย่างไม่เป็นทางการ เช่น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ข้อมูลจากการพบปะกับนาย ก ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะบอกว่าได้ข้อมูลมาจากนาย ก ไม่ได้ เป็นต้น

นางชิ่งสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการพิจารณาศึกษากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า ประเด็นการเปิดเผยข้อมูล นอกเหนือจากการเปิดเผยข้อมูลตามร่างมาตรา ๓๕ แล้ว ที่ผ่านมามีผู้ร้องเรียนหรือแจ้งคำกล่าวหาไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเป็นการดำเนินการร้องเรียนหรือกล่าวหาแบบหลีกเลี่ยงความผิดกรณีการกล่าวหาอันเป็นเท็จ รวมทั้งมีบุคคลภายนอกที่สร้างกระแสต่อสื่อมวลชนว่า ได้กล่าวหาผู้ใดต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. อันนำมาซึ่งปัญหาที่เพิ่มภาระงานให้กับคณะกรรมการ ป.ป.ช. และกระทบสิทธิและก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อชื่อเสียงของผู้ถูกกล่าวหาอีกทางหนึ่ง ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาดังกล่าว ควรมีการบัญญัติข้อห้ามหรือบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำของบุคคลภายนอกดังกล่าวด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้บัญญัติกรณีที่มีการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จไว้แล้วในร่างมาตรา ๑๓๔ อย่างไรก็ดี แม้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เปิดกว้างในเรื่องของการกล่าวหา แต่ก็ไม่ควรเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหาจนกว่าจะพิสูจน์ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดจริงตามที่ผู้ถูกกล่าวหา

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ในร่างมาตรา ๑๖๕ ได้บัญญัติเรื่องการเปิดเผยข้อความ ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไว้แล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๕ คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานเจ้าหน้าที่ และบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างใด จะเปิดเผยข้อมูลซึ่งมีลักษณะเป็นข้อมูลเฉพาะของบุคคล หรือชื่อของคู่ที่เข้าคดียุติการ บรรดาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่มิได้

การเปิดเผยข้อมูลการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในแต่ละขั้นตอน ห้ามเปิดเผยข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของผู้กล่าวหา ผู้แจ้งเบาะแส และผู้ซึ่งเป็นพยาน หรือกระทำการใดอันจะทำให้ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลดังกล่าว การเปิดเผยข้อมูล ดังที่กล่าวอื่นใดเพื่อให้สาธารณชนได้ทราบ ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ในขั้นก่อนการไต่สวน ห้ามเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหา แต่ชื่อที่กล่าวหา เว้นแต่มีเหตุอันจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการแล้ว

(๒) เมื่อได้ดำเนินการไต่สวนเบื้องต้นหรือไต่สวนแล้วมีพยานหลักฐานพอสมควรก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะพิจารณาวินิจฉัย ให้เปิดเผยข้อมูลได้เฉพาะพฤติการณ์ที่มีที่ทราบที่กล่าวหา ที่กล่าวหาที่ผิด แต่มิให้เปิดเผยชื่อผู้ที่ถูกกล่าวหา การเปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามวิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความเห็นหรือวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีความผิด ให้เปิดเผยเรื่องทั้งหมดได้เว้นแต่จะเปิดเผยชื่อผู้ที่ถูกกล่าวหาได้ ผู้แจ้งเบาะแสและผู้ซึ่งเป็นพยาน มิได้

ห้ามมิให้มีการเปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลรายงานและสำนวนการตรวจสอบ การสอบสวน การไต่สวน หรือการไต่สวนเบื้องต้น รวมทั้งบรรดาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ สอบสวน ไต่สวน หรือไต่สวนเบื้องต้นที่อยู่ระหว่างการดำเนินการจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะได้พิจารณาและมีมติในเรื่องดังกล่าวแล้ว เว้นแต่จะเป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนหรือไต่สวนเบื้องต้น”

มาตรา ๓๖

“มาตรา ๓๖ ในกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ ให้เลขาธิการดำเนินการตรวจสอบเพื่อหาตัวผู้เปิดเผยข้อมูลโดยเร็ว หากตรวจสอบพบให้ลงโทษไล่ผู้เปิดเผยข้อมูลนั้นออกจากราชการโดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนใหม่ แต่หากตรวจสอบไม่พบให้ถือว่าเป็นความบกพร่องของ

เลขาธิการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสำนวนการไต่สวนนั้น และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี”

ประเด็นการพิจารณา

นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) การกำหนดบทบัญญัติให้ถือว่าเป็นความบกพร่องของเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และพนักงานเจ้าหน้าที่โดยเด็ดขาด อาจขัดต่อหลักนิติธรรม และอาจขัดต่อหลักความเสมอภาคตามรัฐธรรมนูญ

๒) การกำหนดให้ถือว่าเป็นความบกพร่องของเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการไต่สวนโดยไม่สอบสวน อาจเป็นช่องทางของการกลั่นแกล้งหรือประวิงเวลา

๓) การเปิดเผยข้อมูลหรือข้อมูลรั่วไหล อาจเกิดจากการกระทำของหน่วยงานอื่น เช่น กรณีที่พนักงานสอบสวนได้รับเรื่องก่อนที่จะส่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเป็นข้อมูลที่รั่วไหลในขณะที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานอื่น

๔) ควรกำหนดบทสันนิษฐานในลักษณะเดียวกันเพื่อเอาผิดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานอื่นด้วย มิใช่จะกำหนดเฉพาะเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. เท่านั้น

นายอริคม อินทุภูติ ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ความว่า “ให้ถือว่าเป็นความบกพร่องของเลขาธิการและพนักงานเจ้าหน้าที่” เป็นข้อสันนิษฐานเด็ดขาดซึ่งไม่เหมาะสม โดยศาลรัฐธรรมนูญเคยวินิจฉัยว่าการกำหนดความรับผิดของบุคคลจากสถานะของบุคคลนั้นขัดกับหลักนิติธรรม ดังนั้น เสนอใช้ถ้อยคำว่า “สันนิษฐานว่า” แทน เพื่อเปิดโอกาสให้สามารถหาข้อเท็จจริงมาหักล้างได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ตามร่างมาตรา ๓๖ ไม่ได้ถือว่าเป็นความผิดของเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสำนวนการไต่สวนนั้น แต่ถือว่าเป็นความบกพร่องของบุคคลดังกล่าว ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๖ เป็นดังนี้ “ในกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ ให้เลขาธิการดำเนินการตรวจสอบเพื่อหาตัวผู้เปิดเผยข้อมูลโดยเร็ว หากตรวจสอบพบให้ลงโทษไล่ผู้เปิดเผยข้อมูลนั้นออกจากราชการโดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนใหม่ แต่หากตรวจสอบไม่พบให้ถือว่าเป็นความบกพร่องของเลขาธิการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสำนวนการไต่สวนนั้น และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ~~ลงโทษ~~ดำเนินการตามควรแก่กรณี”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๖ ในกรณีที่มีการเปิดเผยข้อมูลอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ ให้เลขาธิการดำเนินการตรวจสอบเพื่อหาตัวผู้เปิดเผยข้อมูลโดยเร็ว หากตรวจสอบพบให้ลงโทษไล่ผู้เปิดเผยข้อมูลนั้นออกจากราชการโดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนใหม่ แต่หากตรวจสอบไม่พบให้ถือว่าเป็นความบกพร่องของเลขาธิการและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับสำนวนการไต่สวนนั้น และให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณา ~~ลงโทษ~~ดำเนินการตามควรแก่กรณี”

มาตรา ๓๗

“มาตรา ๓๗ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเพื่อมีความเห็นหรือวินิจฉัยเกี่ยวกับการกระทำของบุคคลใด และมีความจำเป็นต้องได้ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินของบุคคลนั้นหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจขอข้อมูลดังกล่าวจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้ตามที่จำเป็น และให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินส่งมอบข้อมูลดังกล่าวให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และให้ถือว่าการส่งมอบดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินแล้ว”

ประเด็นการพิจารณา

นางชีนสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑) ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกรรมทางการเงินที่คณะกรรมการป.ป.ช. ประสงค์ให้สำนักงาน ป.ป.ง. จัดส่งนั้น ไม่อยู่ในอำนาจของสำนักงาน ป.ป.ง. เช่น ธุรกรรมที่ใช้เงินสดต่ำกว่าสองล้านบาท

๒) ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจประกาศกำหนดเกี่ยวกับมูลค่าการทำธุรกรรมที่ใช้เงินสด หรือที่เกี่ยวข้องทรัพย์สินจากสำนักงาน ป.ป.ง. และสถาบันการเงิน หรือบุคคลผู้ประกอบอาชีพ เพื่อส่งข้อมูลให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยไม่ต้องร้องขอ

๓) ควรกำหนดการใช้อำนาจดังกล่าวนี้ครอบคลุมถึงชั้นตรวจสอบทรัพย์สินด้วย

๔) ควรเพิ่มกลไกการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงาน หรือสถาบันการเงิน และการใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นต้น ให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๕/๑ และมาตรา ๓๗/๒ ตามกฎหมายที่ใช้บังคับในปัจจุบัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรคงไว้ตามร่างเดิม การไปเอาอำนาจขององค์กรอื่น เช่น สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน มาเป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่เหมาะสม และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการให้บุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือส่งบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานใด ๆ มาเพื่อประโยชน์ในการไต่สวนอยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องเพิ่มอำนาจดังกล่าวอีก

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๘

“มาตรา ๓๘ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลว่าผู้ใดกระทำความผิดและความผิดนั้นมีโทษทางอาญา หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาจะหลบหนี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้

(๒) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหา เพื่อส่งตัวไปยังอัยการสูงสุด หรือฟ้องคดีต่อศาลต่อไป

ในการจับและควบคุมตัวบุคคลตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานไต่สวนหรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินการแทนก็ได้ ในกรณีที่มอบหมายให้พนักงานสอบสวนดำเนินการแทน และให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายโดยเร็ว

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในการจับ คும்ขังและการปล่อยชั่วคราว ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เกิดขึ้นในลักษณะความผิดซึ่งหน้า ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานไต่สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ มีอำนาจจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายของศาล และเมื่อจับได้แล้วให้ส่งมอบให้พนักงานสอบสวนควบคุมตัวไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

ประเด็นการพิจารณา

นางชีนุสน นินาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ๑) ร่างมาตรา ๓๘ (๑) ข้ำซ้อนกับร่างมาตรา ๓๘ (๒)
- ๒) ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และหัวหน้าพนักงานไต่สวน มีอำนาจจับ และควบคุมตัวตามหมายจับได้ด้วย
- ๓) ควรกำหนดให้หัวหน้าพนักงานไต่สวนและพนักงานไต่สวน มีอำนาจจับและควบคุมตัวโดยไม่ต้องได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. อีก เนื่องจากเป็นกรณีที่ศาลได้ออกหมายจับและควบคุมตัวบุคคลตามวรรคหนึ่งแล้ว
- ๔) ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือพนักงานฝ่ายปกครองดำเนินการจับและควบคุมตัวได้
- ๕) ควรกำหนดเงื่อนไขการจับกุมตามวรรคสี่แยกต่างหากคนละมาตรา เนื่องจากเป็นความผิดซึ่งหน้าก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติชี้มูล ตามมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง
- ๖) ความผิดซึ่งหน้าต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวนที่ได้มอบหมายสามารถใช้ได้ในทางปฏิบัติเพียงใด กรณีความผิดซึ่งหน้าต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งเก้าคน และหลังจากจับแล้วควรให้สามารถวางหลักเกณฑ์ภายหลังการจับด้วย
- ๗) ควรกำหนดบทบาทของพนักงานไต่สวนในฐานะที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ว่ามีอำนาจในการจับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งหน้าไว้ให้ชัดเจน
- ๘) ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือหัวหน้าพนักงานไต่สวนมีอำนาจขอต่อศาล เพื่อออกหมายจับในระหว่างไต่สวนให้ชัดเจน

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. สอบถามว่า ในการควบคุมตัวตาม (๑) จะควบคุมตัวไว้ที่ได้ และควบคุมตัวเป็นระยะเวลาานเท่าใด

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรตัดความใน (๒) ออกทั้งอนุมาตรา เพราะใน (๑) ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการขอให้ศาลออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาซึ่งมีความเบ็ดเสร็จในตัวแล้ว และหากคงความใน (๒) ไว้ อาจต้องหาสถานที่ในการคุมขังจะเป็นการสร้างภาระแก่คณะกรรมการ ป.ป.ช.

นอกจากนี้ สอบถามว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. และหัวหน้าพนักงานไต่สวน เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และมีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไว้ในมาตราใด

นายวิชัยพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งแจ่งว่า ร่างมาตรา ๓๙ กำหนดให้ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการ ใต้สวน หัวหน้าพนักงานใต้สวน และพนักงานใต้สวน เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ และมีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน

นางชิ้นสมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งแจ่งเพิ่มเติมว่า ความในวรรคสองของร่างมาตรา ๓๘ กำหนดว่า “ในการจับและควบคุมตัวบุคคลตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานใต้สวนหรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินการแทนก็ได้” แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่า หัวหน้าพนักงานใต้สวนและพนักงานใต้สวน มีอำนาจจับและควบคุมตัว โดยไม่ต้องได้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. อีก

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “ในการจับและควบคุมตัวบุคคลตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงานใต้สวนหรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินการแทนก็ได้ ในกรณีที่ขอสืบสวนให้พนักงานสอบสวนสืบสวนดำเนินที่ตรวจแทน และให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายโดยเร็ว”

สำหรับความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในข้อ ๔) นั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการมอบหมายพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือพนักงานฝ่ายปกครองดำเนินการจับและควบคุมตัวแทน คณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งได้กำหนดไว้ในวรรคสองแล้ว ส่วนความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในข้อ ๕) นั้น เห็นว่าหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังไม่มีมติชี้มูลก็ไม่ควรดำเนินการตามร่างมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง จึงควรคงความในวรรคสี่ไว้ตามเดิม ส่วนความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในข้อ ๗) และข้อ ๘) คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรทำความเข้าใจว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นเรื่องป้องกันและปราบปรามการทุจริต ไม่ใช่การดำเนินคดีอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา ดังนั้นการจะกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเช่นเดียวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงอาจไม่เหมาะสม

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ เสนอแก้ไขความในวรรคสี่ เป็นดังนี้ “ในกรณีที่มีการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เกิดขึ้นในลักษณะความผิดซึ่งหน้า ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช./ พนักงานใต้สวนที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย และพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ มีอำนาจจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายของศาล และเมื่อจับได้แล้วให้ส่งมอบให้พนักงานสอบสวนควบคุมตัวไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา” เพราะโอกาสที่จะเกิดความผิดซึ่งหน้าต่อหน้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งเก้าคน เป็นไปได้ยาก

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๓๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลว่าผู้ใดกระทำความผิดและความผิดนั้นมีโทษทางอาญา หากมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาจะหลบหนี ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้

(๒) ดำเนินการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจออกหมายจับและควบคุมตัวผู้ถูกกล่าวหาไว้ เพื่อบังคับให้ไปชำระหนี้สิน หรือเพื่อระงับการฟ้องคดี หรือเพื่อระงับการฟ้องคดี

ในการจับและควบคุมตัวบุคคลตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายให้พนักงาน
ไต่สวนหรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินการแทนก็ได้ ในกรณีที่
มอบหมายให้พนักงานสอบสวนไต่สวนตัวพนักงาน และให้พนักงานสอบสวนดำเนินการตามที่ได้รับ
มอบหมายโดยเร็ว

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในการจับ คุมขังและ
การปล่อยชั่วคราว ให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ เกิดขึ้นในลักษณะความผิดซึ่งหน้า
ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช./ พนักงานไต่สวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย และพนักงานฝ่ายปกครอง
หรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ มีอำนาจจับกุมตัวผู้กระทำความผิดได้โดยไม่ต้องมีหมายของศาล และเมื่อจับได้แล้วให้
ส่งมอบให้พนักงานสอบสวนควบคุมตัวไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันอังคาร ที่ ๑๗ ตุลาคม
๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและ
กล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๓๕ นาฬิกา

นายเฉลิมศักดิ์ ใจธานี
วิทยากรชำนาญการ
นายสกันธ์ พรหมบุญตา
นิติกรชำนาญการ
นางสาวอัจฉรา สวนสมุทร
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวิษ
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมการธิการ ๒
ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์